

ZPRÁVA O PRACÍCH NA POLITICE ÚZEMNÍHO ROZVOJE

2
2004

VYDAL ODBOR ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ MINISTERSTVA PRO MÍSTNÍ ROZVOJ
JAKO ZVLÁŠTNÍ PŘÍLOHU ČASOPISU URBANISMUS A ÚZEMNÍ ROZVOJ

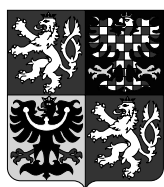
Dne 7. 4. 2004 vláda ČR projednala Zprávu o pracích na Politice územního rozvoje vypracovanou Ministerstvem pro místní rozvoj, jejímž cílem bylo informovat vládu ČR o přípravě tohoto nového nástroje územního plánování na celostátní úrovni.

Na jednání vlády bylo přijato usnesení vlády ČR č. 321 k výše uvedené Zprávě, podle kterého vláda mj. ministru pro místní rozvoj uložila zpracovat a předložit vládě návrh Politiky územního rozvoje do 31. května 2006 a všem ministrům a předsedům Českého statistického úřadu, Českého úřadu zeměměřičkého a katastrálního, Českého báňského úřadu, předsedkyni Státního úřadu pro jadernou bezpečnost a předsedovi Energetického regulačního úřadu spolupracovat s ministrem pro místní rozvoj na zpracování návrhu Politiky územního rozvoje a rovněž doporučila hejtmanům na přípravě tohoto dokumentu spolupracovat.

Pro vaši lepší informovanost tuto Zprávu včetně předkládací zprávy do vlády a přijatého usnesení vlády publikujeme.

*Ing. arch. Martin Tunka, CSc.
ředitel odboru územního plánování*

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

USNESENÍ VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

ze dne 7. dubna 2004 č. 321

ke Zprávě o pracích na Politice územního rozvoje

Vláda

I. bere na vědomí Zprávu o pracích na Politice územního rozvoje obsaženou v části III materiálu č.j. 366/04;

II. ukládá

1. ministru pro místní rozvoj

a) zpracovat a předložit vládě do 31. května 2006 návrh Politiky územního rozvoje (dále jen „návrh politiky“),

b) předložit vládě do 31. prosince 2004 návrh na zřízení Koordinačního výboru včetně návrhu na jmenování jeho členů,

2. ministrům a předsedům Českého statistického úřadu, Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, Českého báňského úřadu, předsedkyni Státního úřadu pro jadernou bezpečnost a předsedovi Energetického regulačního úřadu spolupracovat s ministrem pro místní rozvoj na zpracování návrhu politiky;

III. doporučuje hejtmanům spolupracovat s ministrem pro místní rozvoj na zpracování návrhu politiky.

Provedou:

ministři,

předsedové Českého statistického úřadu,

Českého úřadu zeměměřického a katastrálního,

Českého báňského úřadu,

Energetického regulačního úřadu

a předsedkyně Státního úřadu

pro jadernou bezpečnost

Na vědomí:

hejtmani

Předseda vlády
PhDr. Vladimír Š p i d l a, v. r.

Předkládací zpráva

Vytvoření Politiky územního rozvoje jako nového nástroje územního plánování bylo potvrzeno schválením věcného záměru nového stavebního zákona usnesením vlády č. 612 ze dne 20. 6. 2001. V souladu s ním bylo zpracováno a se spolupředkladateli (s Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem vnitra) projednáno paragrafované znění návrhu nového stavebního zákona, které bude předloženo vládě v souladu s usnesením vlády č. 1035 ze dne 20. 10. 2003. V něm je tento nástroj již blíže specifikován (text návrhu je uveřejněn na internetové adrese: http://www.mmr.cz/cz/zoning/stzakon/par_zneni/prac_text.htm). Protože zpracování, schválení a uplatňování Politiky územního rozvoje bude velice náročné a protože její potřebnost je aktuální již nyní, byly práce na ní již zahájeny v předstihu, před schválením nového stavebního zákona.

Důvodem pro zpracování Politiky územního rozvoje je především naplnit požadavky, které pro ČR vyplývají z mezinárodních smluv a spolupráce (např. z dokumentů Rady Evropy a ze začlenění ČR do EU) a zajistit součinnost ministerstev, dalších ústředních orgánů státní správy a krajů při koordinaci územních souvislostí rezortních koncepcí a záměrů nadregionálního významu, které se promítají do území. Dále je třeba upozornit na skutečnost, že do 31. 12. 2000 pořizovalo územní plány velkých územních celků Ministerstvo pro místní rozvoj a schvalovala je vláda. Tímto postupem byla zajišťována nezbytná míra celorepublikové koordinace územního rozvoje. Se vznikem krajů k 1. 1. 2001 prakticky přešly kompetence k pořizování a schvalování územních plánů velkých územních celků na kraje. Z hlediska potřebné koordinace, komplexnosti a kontinuity územního plánování v mezinárodních, celostátních i nadregionálních souvislostech je za této situace existence tohoto nového nástroje územního plánování na celostátní úrovni o to větší.

Dalším důvodem pro zpracování Politiky územního rozvoje je potřeba zohlednit skutečnost, že při výběru projektů v rámci programu EU Interreg III B bude mj. hodnoceno národním kontaktním místem CADSES, zda projekty naplňují hlavní cíle Politiky územního rozvoje.

Rovněž studie rozvoje příhraničních oblastí budou vycházet z Politiky územního rozvoje s respektováním strategických dokumentů zpracovávaných sousedními zeměmi pro iniciativu Společenství Interreg III A.

Zpracování Politiky územního rozvoje naváže i na plnění závazků vyplývajících:

- ze vstupu do Evropské unie a zejména z požadavků vyplývajících z naplňování přístupové smlouvy a dále z uplatňování dokumentu „Evropské perspektivy územního rozvoje“ (uveřejněném na internetové adrese: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=892>), přijatého v květnu 1999 v Postupimi,
- z dokumentu Rady Evropy „Řídící principy trvale udržitelného rozvoje evropského kontinentu“ (uveřejněném na internetové adrese: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=894>) přijatého formou rezoluce na konferenci ministrů zodpovědných za územní plánování v Hannoveru v roce 2000,
- z projektu „Vision Planet“ (uveřejněném na internetové adrese: <http://www.mmr.cz/cz/zoning/oup/studie/VisionPlanet/obsah.htm>) zpracovaného pro prostor CADSES (prostor střední Evropy, Podunají, Jadranu a jihovýchodní Evropy) v rámci programu Evropské unie Interreg II C a přijatého v lednu 2000 ve Vídni.

Uplatnění Politiky územního rozvoje v soustavě nástrojů územního plánování je ve shodě s usměrňováním územního rozvoje ve většině zemí Evropské unie (Příloha č.1 – Přehled celostátních územně plánovacích nástrojů ve vybraných zemích EU) a také s Evropskou chartou regionálního a prostorového plánování (přijatou na 6. konferenci evropských ministrů zodpovědných za územní plánování v roce 1983 v Torremolinosu).

Ministerstvo pro místní rozvoj proto zahájilo práce na zpracování Politiky územního rozvoje na základě § 22 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR (kompetenční zákon). Vzhledem k nutnosti zajistit průřezový a koordinační charakter Politiky územního rozvoje je nezbytná spolupráce všech ministerstev, dalších ústředních orgánů státní správy a krajů.

Materiál byl zaslán dopisem ministra pro místní rozvoj dne 12. listopadu 2003, č.j.: 28072/2003-61 všem dotčeným správním úřadům ve smyslu Jednacího řádu vlády a všem krajům. Lhůta pro sdělení stanoviska činila deset pracovních dnů ode dne doručení materiálu a skončila dne 28. listopadu 2003. Materiál je předkládán bez rozporu.

Zpráva o pracích na Politice územního rozvoje

1. Účel a cíle Politiky územního rozvoje

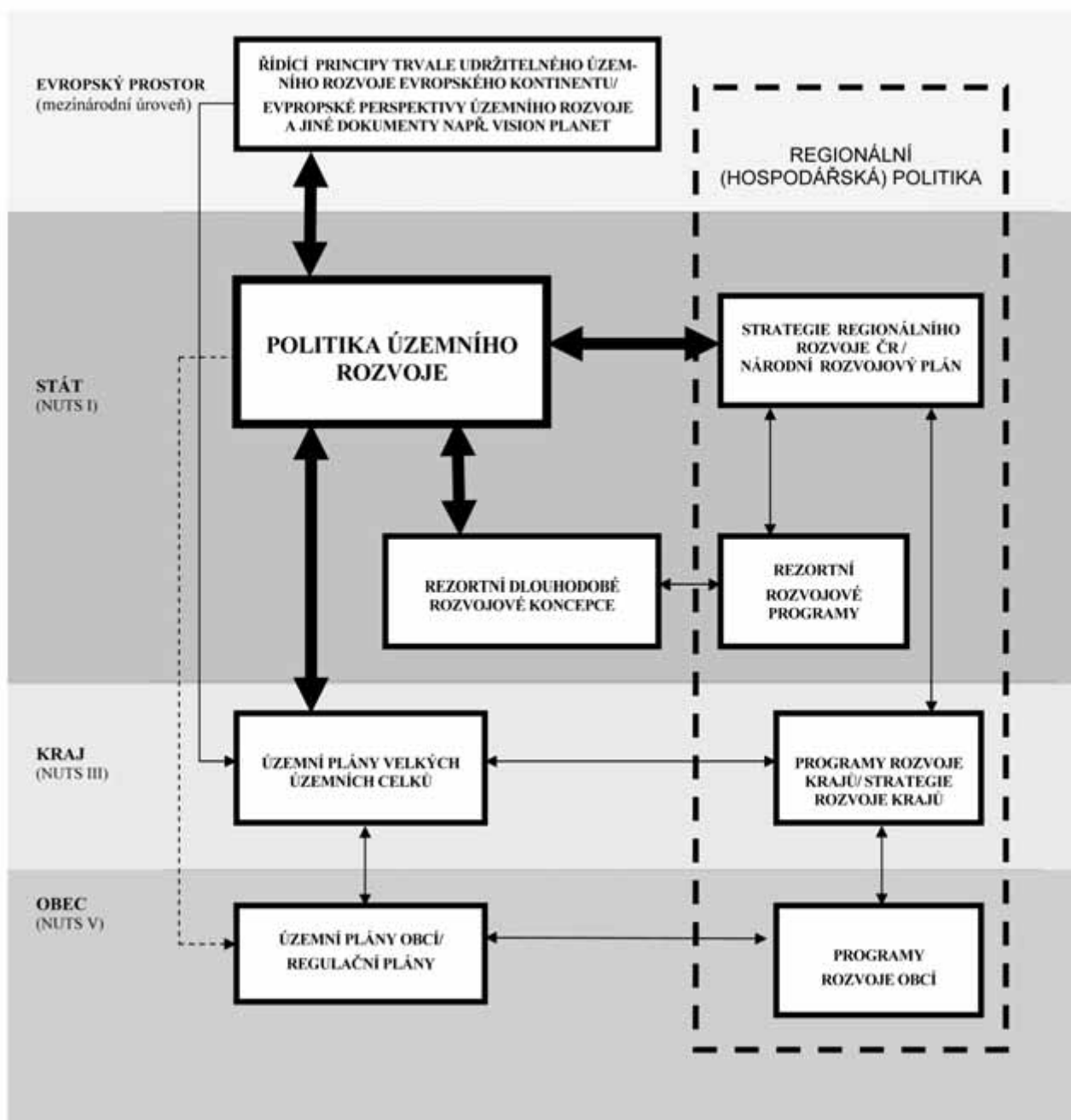
Účelem Politiky územního rozvoje je stanovit úkoly územního plánování v celorepublikových, mezinárodních a přeshraničních souvislostech, zejména s ohledem na podmínky udržitelného rozvoje a určit strategii pro naplňování těchto úkolů, zejména ve vztahu přírodního a antropogenního prostředí. Politika územního rozvoje jako nový nástroj územního plánování bude komplexně řešit území celé České republiky v potřebných mezinárodních, celostátních a nadregionálních souvislostech. Jejím cílem je koordinovat s ohledem na možnosti území známé záměry na změny celostátního významu v souladu s požadavky, které vyplývají z mezinárodních smluv a spolupráce (např. z dokumentů Rady Evropy a ze začlenění ČR do EU).

Politika územního rozvoje bude koordinovat tvorbu a uplatňování územně plánovací dokumentace krajů, tvorbu koncepcí schvalovaných ministerstvy a jinými ústředními správními úřady s ohledem na možnosti území a z hlediska požadavků na jeho změny.

Cílem prací na Politice územního rozvoje je i to, aby Politika územního rozvoje sloužila svému účelu, zejména koordinaci činnosti ministerstev, dalších ústředních orgánů státní správy a krajů již v období před uplatňováním požadavků vyplývajících ze schválení nového stavebního zákona. Návrh Politiky územního rozvoje bude sloužit ještě před projednáním a schválením ve vládě jako otevřený dokument.

Přehled o zapojení Politiky územního rozvoje jak do soustavy nástrojů územního plánování (konceptního charakteru) v České republice, tak do soustavy nástrojů územního rozvoje v evropském prostoru a dalších konceptních dokumentů veřejné správy znázorňuje následující schéma.

SCHÉMA VAZEB POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE

Pozn.: ve schématu nejsou zahrnuty vazby na dokumenty vztahující se k úrovni NUTS II (regiony soudržnosti), vzhledem k tomu, že pro tuto úroveň neexistuje územně plánovací dokumentace. Je však nutné počítat i s touto úrovní zejména ve vztahu na dokumenty Regionální operační programy.

2. Postup prací na Politice územního rozvoje

Přípravné práce na Politice územního rozvoje byly zahájeny v rámci zpracování návrhu nového stavebního zákona. V současné době probíhá shromažďování a vyhodnocování příslušných podkladů a prověřuje se jejich soulad v potřebných mezinárodních, celostátních a nadregionálních souvislostech.

V rámci těchto prací se zejména vyhodnocují požadavky a podněty vyplývající z:

- mezinárodních závazků České republiky a z podmínek začlenění České republiky do evropských struktur (zejména z mezinárodních dohod);
- územně plánovacích dokumentů Rady Evropy, EU a mezinárodní spolupráce (Řídící principy trvale udržitelného územního rozvoje evropského kontinentu, Evropské perspektivy územního rozvoje, Vision Planet);
- dokumentů územního rozvoje sousedních států;
- resortních koncepcí, strategií, politik a dalších dokumentů ústředních orgánů státní správy;
- krajských dokumentů (programů rozvoje krajů, územních plánů velkých územních celků a dalších relevantních dokumentů krajů);
- základních demografických, sociálních a ekonomických údajů a výhledů.

Pro práci na Politice územního rozvoje je potřeba zajistit účinnou součinnost zúčastněných subjektů, spolupracujících na zpracování tohoto dokumentu, již při zajištění předání příslušných podkladů zpracovateli. Tato součinnost je dále nezbytná při posouzení konečných výstupů.

V průběhu prací budou informovány o zpracování Politiky územního rozvoje sousedící státy s ČR a budou požádány o poskytnutí jejich celostátních nástrojů územního plánování pro koordinaci.

V rámci prací na Politice územního rozvoje bude zpracován Výkres střetů a problémů (v měřítku 1:500 000), který bude souhrnně znázorňovat zjištěné střety zájmů a nejdůležitější problémy, které by měla Politika územního rozvoje řešit.

V rámci zpracování Politiky územního rozvoje bude vládou ustaven Koordinační výbor, který bude sloužit zejména pro koordinaci stanovisek ministerstev, jiných ústředních orgánů státní správy a krajů a k projednávání vzájemných územních vazeb a dopadů záměrů do území. Tento výbor se bude skládat ze zástupců příslušných ministerstev, dalších ústředních orgánů státní správy a krajů. V Koordinačním výboru budou mít příslušná ministerstva, další ústřední orgány státní správy a kraje vždy jednoho zástupce. Tito zástupci budou mít prostor pro ovlivňování připravovaného dokumentu.

Dále bude ustaven tzv. Konzultační výbor, který bude tvořen výkonnými úředníky krajů s kompetencí pro územní plánování a odbornými úředníky ministerstev a dalších ústředních správních úřadů. Účelem Konzultačního výboru je zajišťovat součinnost krajů a ministerstev při zpracování Politiky územního rozvoje, zajišťovat součinnost při poskytování relevantních podkladů a připravovat návrhy řešení zjištěných problémů.

Koordinační výbor bude rozhodovat o předložených návrzích Konzultačního výboru.

Kontrolu průběhu a kvality etap zpracování Politiky územního rozvoje bude kontrolovat a ovlivňovat jak Koordinační výbor a Konzultační výbor.

3. Harmonogram průběhu prací na Politice územního rozvoje

Ustavení Koordinačního výboru	31.12.2004
Zpracování návrhu Politiky územního rozvoje a zahájení projednávání s ministerstvy, dalšími ústředními orgány státní správy, kraji a veřejností	30.06.2005
Předložení návrhu Politiky územního rozvoje vládě ke schválení	31.05.2006

Příloha č. 1

Přehled celostátních územně plánovacích nástrojů ve vybraných zemích Evropské unie

Členské státy EU:	Název dokumentu	Datum schválení	Odkazy na internetu
Belgie	<i>neexistuje celostátní dokument, jen regionální:</i> Valoňsko: le SDER (Schéma de développement de l'espace régional)	květen 1999	http://sder.wallonie.be/
Dánsko	Landsplan Perspektiv	2000	http://www.lpa.dk/Topmenuen/Publikationer/Andre_sprog/2000/lpr_2000_UK14_23.pdf
Finsko	Planning vision document	Připravuje se	
Francie	SSC + SRADT SSC – Schéma de services collectifs SRADT – Schéma régional d'aménagement et de développement du territoire	1999	http://www.environnement.gouv.fr/actua/cominfos/Com1998/comdec98/ciad981215.htm
Holandsko	Nota Over de Ruimtelijke Ordening (angl.: National Spatial Planning Policy Document) <i>Je připravena nová verze (již pátá) tohoto dokumentu, která ale není oficiálně platná, nebyla doposud schválena parlamentem</i>	1993	
Irsko	National Spatial Strategy (plánovací rámec na 20 let)	listopad 2002	http://www.irishspatialstrategy.ie
Lucembursko	Programme Directeur de l'aménagement du territoire	březen 2003	
Německo	Raumordnungspolitischer Orientierungsrahmen <i>Některé spolkové země mají svůj dokument. Příklad bavorského dokumentu: Landesentwicklungsprogramm Bayern 2003</i>	2000 (aktualizace každé 4 roky) 2003	http://www.umweltministerium.bayern.de/bereiche/entwicklung/bereiche/lep2003/anhangl.htm
Rakousko	Österreichisches Raumentwicklungskonzept 2001 (angl.: Austrian Spatial Development Concept) 2001)	2001	www.oerok.gv.at
Řecko	Pentatei	1992	
Španělsko	<i>neexistuje celostátní dokument</i>	-	
Švédsko	<i>neexistuje celostátní dokument</i>	-	
Velká Británie	<i>neexistuje celostátní dokument</i> Wales: Wales Spatial Plan	2003	

Kandidátské státy:			
Česká rep.	Politika územního rozvoje	Připravuje se	
Estonsko	*ESTONIA 2010 (angl.: National plan)	prosinec 1999	
Kyperská rep.	<i>*neexistuje celostátní dokument</i>	-	
Lotyšsko	*Nacionalais planojums (angl.:National Plan)	Připravuje se	
Litva	Comprehensive plan of the territory of the Republic of Lithuania	2002	http://www.aplinkuma.lt/
Maďarsko	National Spatial Plan (<i>má podobu zákona</i>)	březen 2003	
Malta	Structure Plan for the Maltese Islands	V současnosti je přepracováván	
Polsko	Koncepcja polityky przestrzenego zagospodorowania kraju	2001	http://www.geobid.com.pl/prawo/mp_2001_26_432.htm
Slovensko	Koncepcia územného rozvoja Slovenska	2001	http://www.lifeenv.gov.sk/minis/uzemne/kurs_2001/uvod.htm
Slovinsko	Spatial Development Strategy for Slovenia	Připravuje se	http://www.gov.si/upp/Assets/Dokumenti/PodzakonskiAkti/SPRS/index.htm

POZNÁMKY:

*Estonsko: - estonský dokument (ESTONIA 2010) předběžně schválen estonskou vládou v prosinci 1999. Do léta roku 2000 měla estonská ministerstva za úkol vytvořit tzv. action plan for ESTONIA 2010. Poté měl být estonský dokument ESTONIA 2010 spolu s akčním plánem schválen vládou. Není tedy přesně znám aktuální stav.

*Kyperská republika: - v zákoně „Town and Country Planning Law“ z roku 1972 byl definován celostátní dokument tzv. „Island Plan“. Z důvodu rozdělení ostrova bylo upuštěno od vypracování Island Planu.

*Lotyšsko: - lotyšský dokument má 4 části. První dvě části byly hotovy v roce 2000, další dvě se připravují. Poté bude dokument jako celek schválen. Není tedy přesně znám aktuální stav.